

Guide til vurdering af skader

RÅD OG SVAMP

Træ er et organisk materiale, der naturligt vil blive nedbrudt af svampe, bakterier og insekter over en kortere eller længere årrække, hvis det bliver udsat for fugt. Udvendige træ og træbeklædninger bør derfor beskyttes mod denne nedbrydning for at forlænge materialernes levetid. Beskyttelsen kan enten bestå af inddækninger, overfladebeskyttelse, imprægnering eller lignende.

I forhold til konstruktioners forventede levetid forårsager et svampeangreb en forholdsvis hurtig nedbrydning af træet. Som udgangspunkt skelnes der mellem 3 typer af trænedbrydning, der er forårsaget af et svampeangreb.

- **Brunmuld:** træværket bliver brunligt og det får en skør konsistens. Træet skrumper og sprækker på kryds og tværs i tern (sprækkeklodser).
- **Hvidmuld:** træværket afbleges og trevler, uden at det sprækker. Træet får en blød konsistens.
- **Gråmuld:** træværket bliver gråligt, og der er primært nedbrydning i overfladen, som syner intakt, men træet mister sin vægt.

Årsager til trænedbrydning

Der findes mange forskellige svampearter, der forårsager nedbrydning af træ i bygninger. Det kan være svært at identificere den enkelte svamp. Det er lettere at identificere et svampeangreb ud fra, hvorledes det nedbrudte træ ser ud. Af de mere kendte svampe er *hvid* og *gul tømmer svamp* samt *ægte hussvamp*.

Når træ rådner, er det fordi svampe og eller bakterier langsomt ødelægger træet. Afhængig af vækstbetingelserne for svampene kan nedbrydningshastigheden være meget varierende. Svampearten, temperaturen, luftfugtigheden og vedligeholdelsesstanden har stor indvirkning på, hvor stor skade og svækkelse svampeangrebet forårsager.

Vurdering af skader

Når råd- og svampeskader skal vurderes, er det ikke svampens type, der er afgørende. Det er derimod vigtigt at præcisere omfanget af nedbrydningen og risikoen ved skaden. Der bør ikke i skadesregistreringen vejledes om vedligeholdelsestiltag eller anden form for rådgivning.

RØD

- Trænedbrydning forårsaget af hurtigtvoksende svampe

GUL

- Trænedbrydning forårsaget af langsomtvoksende svampe

GRÅ

- Nogle rådsvampe som fx bævresvampe, der ofte forekommer i udvendigt træværk,
- Gråmuld, forekommer ofte i vinduer



Brunmuld – nedbrydning forårsaget af angreb af bl.a. ægte hussvamp, gul og hvid tømmer svamp, korkhat og viftesvamp.



Hvidmuld – nedbrydning forårsaget af angreb af bl.a. barksvampe og ildsporesvampe.



Gråmuld – forårsaget af angreb af bl.a. sæksporesvampe.



Tåresvamp.



Gul tømmer svamp.



Ægte hussvamp.



Hvid tømmer svamp.

